

Protokoll Samisk Kirkeråd (SKR)

25. – 26.02.2009

Evenskjer

Til stede:

Tore Johnsen, leder

Ingrid Jåma, nestleder – fratradte møtet i sak 12/09

Inga Marie Nordstrand

Ingrid Johansen

Jonhild Joma – deltok 26.02

Mareno Mikkelsen

Tor Berger Jørgensen – forfall under sakene 01/09 og 02/09

Fra sekretariatet:

Rávdná Turi Henriksen

Asta Johnsen

Inger Anna Gaup Gustad – deltok 26.02

Gerd Karin Røsæg

Kveldsgudstjeneste

Onsdag 25. februar ble det holdt samisk/norsk kveldsgudstjeneste i Skånland kirke, Evenskjer.

Rådsmøtet ble åpnet med andakt onsdag og torsdag ved henholdsvis Ingrid Johansen og Jonhild Joma.

Leder ønsket alle velkommen. Værforholdene hindret fulltallig oppmøte fra møtestart. Det var en merknad til innkalling. Et rådsmedlem har ikke mottatt innkallingen på e-post.

Merknader til saklista:

SKR sak 13/09 Uttalelse om tilsetting av generalsekretær for Samisk kirkeråd – U.off. § 25 utgår. Tas opp under drøftingssaker.

Tilleggssak:

SKR 15/09: Valg av nestleder og SKR/AU

Saksliste

Saksnr.	Arkivsak	Sakstittel
001/09	08/264	Protokoller
002/09	08/263	Referatsaker
003/09	08/262	Orienteringssaker
004/09	06/332	Årsmelding for de sentralkirkelige råd 2008
005/09	06/333	Årsplan for de sentralkirkelige råd 2009
006/09	07/289	Budsjett for de sentralkirkelige råd 2009
007/09	08/237	Statsbudsjettet 2010. Prioriteringer for det helhetskirkelige området
008/09	08/237	Statsbudsjettet 2010. Prioriteringer for Kirkerådet
009/09	08/308	Opplysningsvesenets fond 2009 - tildelinger til Samisk kirkeliv
010/09	08/76	Høringsuttalelse NOU 2007:13 Den nye sameretten
011/09	09/65	Oppnevning av samisk medlem til Nemnd for gudstjenesteliv i KR
012/09	09/53	Oppnevning av representanter til urfolksprosjekt Australia 2009
013/09	08/259	Uttalelse om tilsetting av generalsekretær for Samisk kirkeråd – U.off. § 25
014/09	08/225	Møteplan 2010 for De sentralkirkelige råd
015/09	08/225	Valg av nestleder og SKR/AU

SKR 001/09   Protokoller

---

1. Nordsamisk versjon av protokoll fra møte i Samisk kirkeråd 21. - 22.05.2008 i Tromsø. Norsk versjon vedtatt på SKR møte 03 – 04.09.08 i Bodø
2. Protokoll fra møte i Samisk kirkeråd 03. – 04.09.2008 i Bodø
3. Protokoll fra SKR/AU telefonmøte 29.09.08
4. Protokoll fra SKR/AU telefonmøte 29.10.08

SKR-001/09 Vedtak:

SKR godkjenner protokoller med følgende merknad:

Merknad til SKR/AU's protokoll i sak 43/08 – Uttalelse om utvidelse av Helland kirke i Tysfjord:

Kirkebyggsaker ligger ikke under mandatet til Samisk kirkeråd. Det skal foreligge særskilte grunner for at SKR skal gå inn i en kirkebyggsak. Slike grunner kan for eksempel være når kirkebygget ikke er direkte knyttet til en soknekirke og det ikke er noen spesifikt instans som har ansvar for kirkebygget.

SKR 002/09   Referatsaker

- 1) Protokoll fra møte i Kirkerådet 09. og 14.11.2008 i Øyer

- 2) Protokoll fra KR/AU telefonmøte 12.12.2008
- 3) Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 08. - 09.09.2008 i Hamar
- 4) Plan for samisk kirkeliv:
  - Referat fra telefonmøte i arbeidsgruppen 05.09.2008
  - Referat fra møte i arbeidsgruppen 03.11.2008 i Værnes
- 5) Referat fra møte i Utvalg for samisk kirkeliv (NH-bdr) 02. – 03.12.2008 i Tromsø
- 6) Utvalg for sørsamisk kirkeliv (ÅGM):
  - Referat fra møte 06.09.2008 i Trondheim
  - Referat fra møte 24.11.2008 i Trondheim
  - Referat fra møte 09.01.2009 i Snåsa

SKR-002/09 Vedtak:

Samisk kirkeråd tar referatsakene til etterretning med følgende merknad:

Kirkemøteprotokoll skal være en fast referatsak til SKR.

SKR 003/09 Orienteringssaker

- 1) Samiske kirkedager 2009 i Inari:
  - Tilsagnsbrev av 11.12.08 fra Sametinget vedr. tilskudd for arrangering av Samiske kirkedager
  - Referat fra hovedkomiteens møte 27.11.08 i Rovaniemi
- 2) Brev av 04.12.08 fra Nord-Hålogaland bdr. til SKR vedr. Bispedømmerådets behandling av Plan for samisk kirkeliv
- 3) Brev av 11.12.08 fra KKD til SKR og Nidaros bdr. vedr. forskrift om samisk menighet i sørsamisk språkområde
- 4) Brev av 12.12.08 fra NH biskop til KKD vedr. avklaring av gamle kirkelige bestemmelser om bruk av samisk språk
- 5) Rapport fra Verdikonferansen 17 – 19.09.08 i Tromsø
- 6) Brev av 10.11.08 til NH bdr., SH bdr. og Nidaros vedr. organisering av samisk ungdomsarbeid i Den norske kirke, samt svarbrev av 09.01.09 fra SH bdr.
- 7) Brev av 09.02.09 fra KR til div. høringsinstanser vedr. høring av Plan for trosopplæring i Den norske kirke
- 8) Brosjyren ”Nettsted for deg mellom 6 og 12 år”
- 9) Email av 28.01.09 fra SKR leder Tore Johnsen vedr. NOU høringer
- 10) Valg av bispedømmeråd 2009 – Nominasjon og valg av repr. for samisk kirkeliv:
  - Brev av 12.12.08 fra NH bdr. til SKR, samt svarbrev av 05.01.09
  - Brev av 30.01.09 fra SKR til SH bdr. og Nidaros bdr. vedr. samiske sokn

- Brev av 30.01.09 fra SKR til NH bdr. og Nidaros bdr. samt brev av 04.02.09 til SH bdr. vedr. kandidater til nominasjonskomiteen i bispedømmene

- 11) Email av 30.01.09 – En henvendelse vedr. livsynsfaget. Notat kommer
- 12) SKR lederens representasjonsoversikt fra januar 2008 – februar 2009
- 13) Avisinnlegg av 16.12.08 fra SKR leder Tore Johnsen til div. aviser vedr. vigsling av sørsamenes biskop Tor Singasaas
- 14) Avisinnlegg av 22.10.08 fra SKR leder Tore Johnsen til Vårt Land vedr. samiske liturgier
- 15) Brev av 14.01.09 fra KR til div. høringsinstanser vedr. oversendelse av forslag til liturgisk musikk
- 16) Brev av 29.10.08 fra SKR til Tysfjord kirkelige fellesråd og brev av 02.02.09 fra Drag/Helland menighetsråd til Tysfjord kommune vedr. utvidelse av Drag/Helland kirke
- 17) Takkebrev fra Samarbeidsråd for menighet og misjon
- 18) Visitaprogram, visitasforedrag og visitasprotokoll fra NH biskop:
  - Fra visitasen 17. – 21.09.08 i Båtsfjord sokn
  - Fra visitasen 22. – 26.10.08 i Skjervøy sokn
  - Fra visitasen 19. – 23.11.08 i Kroken sokn
- 19) Brev av 15.02.09 fra SKR leder Tore Johnsen til KR vedr. Uppsala Interfaith Climate Manifesto 2008
- 20) Email av 16.02.09 fra SKR leder Tore Johnsen vedr. etablering av urfolks referansegruppe i LWF og møte i mai 2009
- 21) Rapport: ”3rd World Christian Gathering of indigenous people” i Sydney, Australia 15. – 24.01.2000 fra Anne Christine Mortensen

22) Avisutklipp

Tilleggsorientering:

23) Drøfting av utlysningstekst for generalsekretær i SKR

SKR-003/09 Vedtak:

SKR tar orienteringssakene til etterretning med følgende merknader:

- 7) *Plan for trosopplæring i Den norske kirke* er sendt på høring. Planen gjelder for 0 – 18 år og erstatter dermed tidligere planer, også plan for konfirmasjonstiden. Høringsfrist er 20. april. Samisk kirkeråd gir SKR/AU myndighet til å gi uttalelse i høring av plan for trosopplæring i Dnk.
- 8) *Brosjyren ”Nettsted for deg mellom 6 og 12 år”*. Samisk kirkeråd gleder seg over at nettstedet for samisk trosopplæring nå er lansert

og vil takke alle som har bidratt i prosjektet. Nettstedet er et pionerprosjekt for samisk trosopplæring, og rådet anser det som viktig at prosjektet gis prioritet.

12) *Samisk kirkeråds leders representasjoner fra januar 2008 til februar 2009.*

Tilleggsorientering:

- Deltatt på befarung i Tromsø om framtidig lokalisering av sekretariatet, og deltatt av intervju av søker.

15) *Gudstjenestereformen og samiske liturgier:*

Samisk kirkeråd er opptatt av at tilgjengeligheten for de samiske liturgiene blir lik tilgjengeligheten som foreligger for liturgiene generelt.

23) Merknad til at sak 13/09 "Uttalelse om tilsetting av *generalsekretær for Samisk kirkeråd*" er trukket:

SKR tar til etterretning at KR's direktør har trukket SKR sak 13/09: Uttalelse om tilsetting av generalsekretær for Samisk kirkeråd.

Rådet ber om at stillingen lyses ut snarest og gir SKR/AU myndighet til å gi uttalelse angående tilsetting av generalsekretær i SKR.

SKR 004/09   Årsmelding for de sentralkirkelige råd 2008

Sammendrag

Årsmeldingen for 2008 er utarbeidet som en oppfølging av årsplanen. Status ved årets slutt er grunnlaget for videre planlegging av mål i 2009.

Årsplanen var utarbeidet med 8 resultatmål og bygget opp med en inndeling etter tildelingsbrevet fra Kirke- og kulturdepartementet.

Kirkemøtet 2004 vedtok at myndighet til å godkjenne melding fra Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd delegeres til Kirkerådet. Det vil si at Kirkerådet godkjenner meldingen for alle tre råd og sender den til orientering til Kirkemøtet og til departementet.

Mellomkirkelig råd får tilsendt i papirutgave de deler av årsmeldingen som gjelder Avdeling for økumenikk og internasjonale relasjoner (dvs. arbeidsområdene til MKR, SMM og KUI). Hele årsmeldingen sendes MKRs medlemmer i e-post

SKR-004/09 Vedtak:

SKR ser med glede på at våre satsingsområde er gjennomført i 2008 og tar årsmeldingen til etterretning med følgende merknader:

Under helhetlig vurdering:

Under avsnittet om plan for samisk kirkeliv. Det står: "*Plan for samisk kirkeliv følger oppsatt fremdriftsplan.* "

Rådet ber om at formuleringen endres til: "Plan for samisk kirkeliv skulle legges frem for Kirkemøtet 2008. Ferdigstillelse av planen er utsatt på grunn av kapasitet i sekretariatet og skal legges frem for Kirkemøtet 2010".

Siste avsnitt under helhetsvurdering:

Rådet ber om at formuleringen endres til:

”Annet urfolksarbeid er forberedelse av en delegasjon til Parliament for verdensreligioner hvor tema er urfolk”.

Del II, punkt 3) det skal legges inn en kryssreferanse til kapittel 2.2 Trosopplæring.
Del III, punkt 1 Gudstjeneste.

Rådet ber om en tilføyelse: "Salmeseminaret er gjennomført, og nye sørsamiske salmer er under utarbeidelse".

SKR 005/09   Årsplan for de sentralkirkelige råd 2009

Sammendrag

Årsplan for de sentralkirkelige råd er utarbeidet på bakgrunn av Kirkemøtets føringer og departementets tildelingsbrev. Det foreliggende dokument er resultat av en lengre prosess i avdelingene og i ledelsen. Den fremlagte plan inndeler virksomheten i 8 hovedområder med hovedmål og delmål. Det har vært arbeidet for å tydeliggjøre målene. Årsplanen er tilpasset de økonomiske rammene.

Merknader:

Status:

Side 9, 1. avsnitt - Årsplan:

Samisk kirkeråd skal verne, fremme og utvikle samisk kirkeliv i forhold til det språklige mangfold (språkene norsk, sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk).

2. avsnitt:

Avdelingen er preget av midlertidige tilsetninger og vakanser som har resultert i redusert arbeidskapasitet og stor arbeidsbelastning for de som er i jobb.

3. avsnitt:

Prioriterte oppgaver har vært og vil fortsatt være samisk trosopplæring hvor hovedsatsingene er e-trosopplæring for kirke og hjem, samt nasjonal konferanse og rekrutteringstiltak.

4. avsnitt:

Samisk kirkeråd er godt i gang med godkjenning av liturgier på lulesamisk og jobber med utgivelse av liturgier på nordsamisk.

5. avsnitt:

I plan for samisk kirkeliv som behandles i Kirkemøtet 2010, vil bruken av samisk språk i kirken bli nærmere omtalt.

Samiske kirkedager i juni 2009 et resultat av forberedelsesprosessen i 2008.

Utfordringer og satsingsområder:

Side 9: Samisk kirkeliv - Årsplan – Tilføyelse:

Det er nå særlig viktig å få ferdigstilt planen med tanke på å utløse nye ressurser til samisk kirkeliv.

Det er særlig krevende å ivareta samisk kirkeliv i en periode hvor svært mange reformer i Den norske kirke griper inn i samisk kirkeliv på ulikt nivå. Samisk kirkeråds oppgaver

er i dag etter rådets oppfatning mer omfattende enn rådets sekretariat er dimensjonert for.

Side 12, delmål 2 - Årsplan – Nytt punkt:

SKR oppfordrer sekretariatet til å forberede sak om ny gjennomgang av SKR's statutter og for å utvikle ungdomsdemokratiet.

Endring av risikobildet:

- Rekruttering og bemanning: sannsynlighet: moderat 1 flyttes til Alvorlig, for å synliggjøre situasjonen. Sannsynligheten for forbedring her er også alvorlig.

SKR-005/09 Vedtak:

Samisk kirkeråd vedtar det fremlagte forslag til årsplan for rådets arbeid for 2009 med de endringer som fremkom i møtet.

SKR 006/09   Budsjet for de sentralkirkelige råd 2009

Sammendrag

Budsjettet er fordelt innenfor en ramme på 57,6 mill. kroner hvorav 30,3 mill. kroner utgjør lønn inkl. arbeidsgiveravgift. Inntektene utgjør 8,8 mill. kroner. Det er tildelt to nye stillinger på demokratireformen. I tillegg vil Kirkerådet bli tildelt midler over kulturbudsjettet som bl.a. vil dekke en stilling som kulturrådgiver med ansvar for å koordinere kulturarbeidet i Den norske kirke.

SKR-006/09 Vedtak:

Samisk kirkeråd anbefaler at Kirkerådet vedtar den fremlagte budsjettfordeling for 2009 for Samisk kirkeråds virksomhet.

SKR 007/09   Statsbudsjettet 2010. Prioriteringer for det helhetskirkelige området

Sammendrag

På bakgrunn av de innspill som er kommet, den bevilgning som er gitt for 2009 og ut fra en helhetskirkelig vurdering av den økonomiske situasjonen i Den norske kirke, foreslår Kirkerådet følgende prioriteringer i statsbudsjettet for 2010:

- Trosopplæringsreformen
- Menighetsprestestillinger i menigheter med sterk befolkningsøkning og spesialprestestillinger.
- Diakonal satsing
- Valg og demokrati
- Kirkelig FoU virksomhet
- Kirke og kultur
- Bærekraftreformen - Klima og miljø

Nærmere begrunnelser for disse prioriteringene er gitt i saksorienteringen nedenfor. Dette er i hovedsak forslag til bevilgninger for å følge opp tidligere vedtak, slik at disse kan gjennomføres etter de planer som foreligger og på en slik måte at effekten av disse kan bli best mulig i forhold til de mål som er fastsatt.

Samtidig mener Kirkerådet det er grunn til å peke på en del andre områder der Den norske kirke står overfor store utfordringer. Det gjelder:

- Lokalkirkens økonomi
- Vedlikehold og oppdatering av kirkebygg, merutgifter for fredede og verneverdige kirke. Videreføring av rentekompensasjonsordningen.

SKR-007/09 Vedtak:

1. Samisk kirkeråd tar det fremlagte forslag til orientering med følgende kommentarer:

- Samisk kirkeråd slutter seg til føringene i Kirkerådets forslag til vedtak.
- Samisk kirkeråd ser det som særlig viktig at Kirkerådet uttrykker bekymring for lokalkirkens økonomi med påpekingen av behovene for tiltak overfor de små fellestrådene.
- I sammenheng med Kirkerådets prioritering av spesialprestestillinger merker Samisk kirkeråd seg at Sør-Hålogaland bispedømme peker på at de har behov for tilførsel av ressurser for å følge opp det spesielle ansvaret for den lulesamiske språkgruppa. Rådet støtter bispedømmets vurdering av at det vil være vanskelig for bispedømmet å følge opp samisk kirkeliv uten tilføring av språklig og kulturell kompetanse. Samisk kirkeråd støtter også Oslo bispedømmeråds påpeking av behovet for en samisk prestestilling i Oslo bispedømme.

2. Hva gjelder St.prp. nr. 1 (2008-2009) vil Samisk kirkeråd kommentere følgende:

- Samisk kirkeråd gleder seg over at KKD har satt av midler til etablering av sørsamisk menighet. Det er viktig at en slik bevilgning videreføres i 2010, og rådet ber om at beløpet økes dersom det i 2009 viser seg at beløpet ikke er tilstrekkelig.
- Samisk kirkeråd merker seg for øvrig at de budsjettpostene som har økt minst prosentvis siste 5-årsperiode under "Tilskudd for kirkelige formål (post 71)" er samisk bibeloversettelse og deretter Kristent Arbeid Blant Blinde. Rådet vil be om at disse budsjettpostene får en økning i tildelingen neste budsjettår.
- Rådet ber om at Kirkerådet melder dette tilbake til KKD.

SKR 008/09   Statsbudsjettet 2010. Prioriteringer for Kirkerådet

---

Sammendrag

Kirkerådet skal innen 2. mars 2009 fremme budsjettforslag til Kultur- og kirke departementet (KKD) for 2010. Departementet ber om at det i budsjettframlegget skilles mellom:

- forslag til nye tiltak med behov for økte midler
- behov for budsjettøkning for å videreføre eksisterende virksomhet
- spesielle forhold som krever ekstraordinære engangsbevilgninger og at det gis en kort omtale av planene for 2011-2012.

Kirkerådet har mange satsingsområder som er satt i gang, hvor det er økte behov for midler. Disse er en oppfølging av St. prp. nr.1 (2008-2009) og tildelingsbrevet fra KKD og vedtak på Kirkemøtet. Noen av aktivitetene er samlet i felles budsjettposter for å imøtekomme et ønske fra KKD om å samle tilhørende aktiviteter.

Dette dokumentet inneholder en gjennomgang av de økonomiske konsekvenser av de satsingsområdene hvor der er behov for økte ressurser fra 2010. I forslag til vedtak fremgår den prioriteringsrekkefølge som fremmes for rådene for 2010, jfr. KR 6/09.

Saksdokumentet som sendes til SKR og MKR er et foreløpig dokument, da det endelige dokumentet til Kirkerådet ikke er avsluttet enda. Alle prioriteringer og behov er imidlertid samlet i dette dokumentet.

SKR-008/09 Vedtak:

Kirkerådet prioriterer følgende tiltak for 2010 på grunnlag av nedennevnte satsingsområder:

1. Trosopplæringsreformen – videre opptrapping
2. IKT-utvikling
3. Økte kostnader til ledelse og administrasjon
4. Menighetsutvikling
5. Samisk kirkeliv
6. Rekruttering
7. Kontingenter til økumeniske organisasjoner
8. Skaperverk og bærekraft

Samisk kirkeråd har følgende kommentarer til Kirkerådets forslag til vedtak:

1. Samisk kirkeråd er fornøyd med at Kirkerådet under feltet samisk kirkeliv arbeider for å få dekket opp for utgifter i forbindelse med vedtatt flytting av Samisk kirkeråds sekretariat. Rådet vil her understreke at man finner det rimelig at de økte kostnader i tilknytning til flyttingen dekkes av KKD.

Rådet vil samtidig peke på at det er galt når det fremstilles som at Kirkerådets vedtak om flytting (KR 50/08) ble fattet *under forutsetning av* at de økte utgiftene dette medfører blir kompensert. En formulering i denne retning var bare inne i administrasjonens forslag til vedtak i saken, mens Kirkerådet bevisst falt ned på en annen formulering nettopp for å unngå en formulering som setter slik kompensering som en absolutt betingelse. Kirkerådet sa følgende i pkt 2: "Kirkerådet vil i dialog med KKD arbeide for budsjettmessig tildeling til gjennomføring av tiltaket." Denne formuleringen gjør ikke kompensasjon til en betingelse.

På grunnlag av dette vil Samisk kirkeråd be om at formuleringer om at full kompensasjon for de økte utgiftene er en forutsetning for flytting, strykes fra dokumentet.

2. Samisk kirkeråd vil be om at behovet for ny stilling for oppfølging av nettsted for samisk trosopplæring ivaretas i rammen av bevilgninger til feltet trosopplæring.
3. Samisk kirkeråd anser bemanningssituasjonen i rådets sekretariat som kritisk og ber om at det fremmes behov for en ny stilling for samisk kirkeliv (SKR's sekretariat) allerede i 2010. Rådet vil i denne saken vise til Kirkemøtets vedtak i sak KM 13/97 pkt. 4, og mener at behandling av Plan for samisk kirkeliv i 2010 ikke er et argument for å vente med dette.

4. Rådet støtter dessuten at det bes om tildeling for ytterligere 1-2 stillinger til samisk kirkeliv fra 2012 i sammenheng med bemanningsbehov i forlengelsen av Plan for samisk kirkeliv. Rådet er enige i at de behovene som settes opp, sammen med behovet for konsulent / rådgiver i feltet diakoni og ungdomsarbeid er relevante i denne sammenheng. Rådet vil imidlertid ikke binde seg til endelige bruk av stillingene.

SKR 009/09   Opplysningsvesenets fond 2009 - tildelinger til Samisk kirkeliv

---

Sammendrag

Fordeling av midler fra Opplysningsvesenets Fond (OVF) skjer i henhold til Lov om Opplysningsvesenets Fond av 7. juni 1996 og Retningslinjer for Opplysningsvesenets Fond – Tilskudd til kirkelige formål, vedtatt av Kirkemøtet i 1997 (KM 12/97). Retningslinjene ble revidert av Kirkemøtet 2000 (KM 09/00), samt en mindre revisjon i Kirkemøtet 2002 (KM 11/02). Årlig mottar Kirkerådet og bispedømmene flere søknader til Opplysningsvesenets Fond enn det er mulig å innvilge. Gode prosjekter mottar ikke støtte fordi beløpet som er til disposisjon er lavere enn søknadssummen. Stortinget, departementet og Kirkemøtet har også lagt visse føringer på en andel av beløpet som er stilt til disposisjon.

Det er Kirkerådet og bispedømmerådene som er tilskuddsforvaltere for tildelingen fra OVF. Dette betyr at det er Kirkerådet og bispedømmerådene som er ansvarlige for å gi rammene for tildelingene til tilskuddsmottakere. Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd er tilskuddsmottakere som på grunn av sin ekspertise på feltene fordeler midler innenfor de felter som naturlig tilhører rådene. Fordelingen til prosjekter skjer innenfor de økonomiske rammer som er gitt fra Kirkerådet. Samisk kirkeråd fordeler til prosjekter innenfor satsingsområdet "Samisk kirkeliv". I år tildeler Kirkerådet kr 700 000,- til arbeid innenfor samisk kirkeliv. Disse midlene går til arbeid i regi av Samisk kirkeråd. Det kom i år kun en ekstern søknad, men det ble dessverre ikke midler til denne ved årets tildeling. Mellomkirkelig råd innvilger fortsatt midler til urfolkssatsingen i Genève.

SKR-009/09 Vedtak:

Samisk kirkeråd avsetter midler til prosjekter i henhold til vedlagte prosjektoversikt med de endringer som fremkom i møtet med følgende merknad: Hvis det frigjøres midler i budsjettet bør samisk ungdomsarbeid prioriteres.

SKR 010/09   Høringsuttalelse NOU 2007:13 Den nye sameretten

Sammendrag

Kirkerådet er høringsinstans for Samerettsutvalgets utredning, og saken legges frem til behandling i Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd. I dette saksdokumentet vil det først redegjøres for de historiske linjene i norsk samepolitikk og Den norske kirkes engasjement på dette feltet. Deretter følger forslaget til høringsuttalelse.

SKR-010/09 Vedtak:

Samisk kirkeråds forslag til høringsuttalelse:

1. Samisk kirkeråd takker for utredningen fra Samerettsutvalget NOU 2007: 13 *Den nye sameretten*. Samisk kirkeråd ser at en har tatt lærdom av arbeidet med Finnmarksloven, og tatt inn over seg den kritikken som fulgte i samband med behandlingen av denne saken. Kirken er opptatt av likeverd for hele befolkningen, men likeverd kan ikke defineres bare på flertallsbefolkningens premisser. For Samisk kirkeråd er det derfor viktig at en ny lovgivning på dette området anerkjenner samenes status som urfolk, og er i tråd med menneskerettighetene og folkeretten. Det er viktig at lovgivningen gjenspeiler det faktum at Staten Norge er etablert på territoriet til to folk, det samiske og det norske, og at lovforslaget i denne sammenheng bidrar til forsoning og rettferdighet, og sikrer at mennesker med ulik identitet og historie kan leve sammen i det samme område.

Samisk kirkeråd er positiv til store deler av de forslag som legges frem i NOU 2007: 13 *Den nye sameretten*, men har noen særskilte merknader.

2. Samisk kirkeråd ser at spørsmålet om det bør etableres egne ordninger for å oppfylle statens folkerettslige forpliktelser om å kartlegge og anerkjenne rettigheter i de tradisjonelle samiske områdene fra og med Troms fylke og sørover, står sentralt i utredningen. Samisk kirkeråd støtter forslaget om å opprette en utredende kommisjon (Kartleggingskommisjonen) og en egen særdomstol for de tradisjonelle samiske områdene fra og med Troms fylke og sørover - etter modell av Finnmarks-kommisjonen og Utmarksdomstolen for Finnmark. Samisk kirkeråd er her glad for at også sjøsamiske rettigheter til fjord og kystressursene inngår i Kartleggings-kommisjonens mandatområde.

Samisk kirkeråd har merket seg at det fra folkerettslig eksperthold er satt spørsmålsteget ved § 4 der det i mandatet er formulert at kartleggingskommisjonen skal utrede bruks- og eierrettigheter kun på grunnlag av nasjonal rett. Samisk kirkeråd vil her be om at det eksplisitt i lovet gjøres klart at også folkeretten skal være grunnlag for utredningen av slike rettighetsspørsmål.

Samisk kirkeråd ser at utvalget drøfter de enkelte bestemmelsene som skal gjelde for Kartleggingskommisjonen og utmarksdomstolen, og har merket seg at to av utvalgets medlemmer mener bare samer skal ha adgang til det særlige apparatet som Kartleggingskommisjonen og utmarksdomstolen vil utgjøre. Samisk kirkeråd mener i likhet med flertallet at det ikke er hensiktsmessig, å trekke noe slikt etnisk skille – og at ordningen bør være åpen både for samer og andre og også gjelde for samer fra svensk side.

3. Samisk kirkeråd ser det som positivt at det innføres en ny forvaltningsordning for gjenværende statsgrunn i Nordland og Troms, men er usikker på om denne skal begrenses kun til disse to fylkene. Det viktig at dette nye eierorganet, *Hålogalandsallmenningen*, sikrer en tilstrekkelig samisk innflytelse. Samisk kirkeråd har merket seg at flere av utvalgsmedlemmene ønsker en større grad av samisk representasjon i allmenningens styre og i de kommunale utmarksstyrene, samt at dette også har fått støtte fra folkerettslig eksperthold. Samisk kirkeråd ber om at slik representasjon er i tråd med folkeretten.
4. Samisk kirkeråd har merket seg den uroen som er signalisert fra bredden av sørsamiske miljøer. Det hevdes at samiske rettigheter med samerettsutvalgets lovforslag vil stå svakere sør for Nordland. Samisk kirkeråd støtter denne oppfatningen.

Fjellogen definerer samiske rettigheter kun som en reindrifftsrett, og kun som en bruksrett. Implisitt forutsettes det at det ikke eksisterer områder i det sørsamiske området som berettiger eiendomsrett og besittelsesrett i henhold til ILO konvensjonen 169 artikkel 14 (1). Dette er det stilt spørsmålsteget ved fra folkerettslig eksperthold.

Samisk kirkeråd merker seg også at sørsamenes eventuelle rettigheter basert på bruk knyttet til jakt, fangst og fiske er utelatt som rettsgrunnlag i det samiske området sør for Nordland. Dette er ikke rimelig, og rådet ber derfor om at lovgiver også ivaretar rettigheter bygd på slike forhold i lovgivningen.

Samisk kirkeråd vil påpeke at samiske rettigheter er spesielt utsatt i det sørsamiske området, og at behovet for et tydelig rettsvern derfor er betydelig. Rådet vil be om at det tas hensyn til dette i utarbeidelsen av loven.

5. I forholdet til endring i reindrifftsloven, er det viktig for reindrifften og for reindriffts-samene som flytter mellom ulike fylker og regioner at de ikke har for mange forskjellige forvaltningsregimer å forholde seg til. De vil være avhengige av at det finnes gode ordninger som ser mest mulig like ut rundt om i landet – og som også i størst mulig grad er harmonisert med nabolandenes lovverk. Samisk kirkeråd ser derfor positivt på at de forslagene som fremmes, med ett unntak, er fremmet av et samlet utvalg. Samisk kirkeråd støtter at reindrifftsretten synliggjøres som en selvstendig bruksrett i statsallmenninger i Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Hedmark hvor det drives samisk reindrift – og at det foreslås en styrket reindriffts-representasjon i de aktuelle fjellstyrene.
6. Samisk kirkeråd er også glade for det grundige arbeidet utvalget har gjort for å vurdere hvordan konsultasjoner mellom offentlige myndigheter og representanter for samiske interesser og interessehavere kan lovreguleres.
7. Endelig vil Samisk kirkeråd peke på et anliggende som utvalget ikke har fanget opp. Med hensyn til bestemmelsene om landrettigheter i ILO konvensjon 169 sier konvensjonens artikkel 13 (1) uttrykkelig at det ikke bare skal tas hensyn til næringsbruk i vurderingen av urfolks landrettigheter. Regjeringene bes også om å respektere den spesielle betydningen landområdene har for det berørte urfolkets kulturelle og åndelige verdier knyttet til landskapet. Samisk kirkeråd vil derfor be om at det også ved vurdering av samiske rettigheter også tas hensyn til ulike steder og områders særskilte kulturelle eller åndelige betydning. Tradisjonelle gravplasser, helligsteder etc. kan være eksempler på hva dette dreier seg om. Territorium er ikke bare et spørsmål knyttet til næringsutøvelse, men griper inn i folks forståelse av seg selv og omgivelsene. Samisk kirkeråd ber om at lovgiver bygger dette perspektivet inn i lovgivningen.

SKR 011/09   Oppnevning av samisk medlem til Nemnd for gudstjenesteliv i KR

Sammendrag

Kirkerådet oppnevnte ny Nemnd for gudstjenesteliv i september 2008 for perioden 01.01.2009 - 31.12.2012. Samisk kirkeråd skal oppnevne et konsultativt medlem til NfG for nevnte periode for å være

et bindeledd mellom sentralkirkelig gudstjenestearbeid i nemnda og det arbeidet som foregår i samisk kirkeliv. Medlemmet skal også formidle samisk tenkemåte inn i NfG og orientere de samiske organer om hva NfG arbeider med.

Som konsultativt medlem har vedkommende full møterett, men ikke møteplikt i alle nemndas møter. Konsultativt medlem har ikke stemmerett.

SKR-011/09 Vedtak:

Samisk kirkeråd oppnevner samisk konsultativt medlem til Nemnd for gudstjenesteliv for perioden 1.1.2009 - 31.12.2012.

Som medlemmer velges:

1. Fast medlem: Jovna Zakharias Dunfjell
2. Varamedlem: Berit Frøydis Svineng Johnsen

SKR 012/09   Oppnevning av representanter til urfolksprosjekt Australia 2009

Sammendrag

Samisk kirkeråd vil søke samarbeid med Sametinget i urfolksprosjektet Delegasjon Australia 2009. Formålet er å bidra til en prosess om de åndelige verdiers rolle i dagens samiske samfunn. Prosjektet skal følges opp med i etterkant av deltakelse i Parliament of the World's Religions^[1] i Melbourne i desember 2009, Australia.

Samisk kirkeråds Arbeidsutvalg (SKR/AU) har lagt opp til at prosjektet skal være representert ved rådets leder, ett rådsmedlem, generalsekretær og 1 eksternt medlem. Endelig valg av delegater til deltakelse i nettverket i Australia i desember 2009, velges av SKR/AU. Det avsettes kr. 60.000,- av OVF-midler til prosjektet for 2009, men prosjektet har også behov for ekstern finansiering.

SKR-012/09 Vedtak:

Samisk kirkeråd deltar i Parlament for verdens religioner i Australia i desember 2009 innenfor den økonomiske rammen for prosjektet.

1. Samisk kirkeråd søker om ekstern delfinansiering for deltakelse i Parlament for verdens religioner i Australia i desember 2009.
2. Samisk kirkeråd oppnevner følgende personer til delegasjonen til Australia i 2009, i tillegg til leder i Rådet og generalsekretær oppnevnes følgende:
a: Rådsmedlem: Inga Marie Nordstrand. Varamedlem: Mareno Mikkelsen
b: Eksternt medlem: Lisa Jåma. Varamedlem: Hans Ragnar Mathisen

Biskop Tor B. Jørgensen deltar eventuelt på prosjektet innenfor eget budsjett.

---

¹ Parlament for verdens religioner er en tverrfaglig organisasjon som vil fremme samfunnsengasjement blant religionene med tanke på å fremme fred, rettferdighet og bærekraftig utvikling. Se nettsiden: <http://www.parliamentofreligions.org/index.cfm?n=1>

UTGÅR

Sammendrag

Samisk kirkeråd mener at det viktigste rådet gjør er å være tilstede der samisk kirkeliv leves. På den måten får rådet kjennskap til utfordringer på det kirkelige feltet i områdene det besøker og samtidig får rådet orientert om sitt arbeidsfelt.

Rådet foreslår at rådsmøtene i 2010 holdes i Alta i Finnmark, Beiarn i Nordland og Røros i Sør-Trøndelag.

SKR-014/09 Vedtak:

Samisk kirkeråd vedtar følgende møteplan for 2010:

- 1. møte: **24. - 25. februar**
Alta
- 2. møte: **19. - 20. mai**
Beiarn
- 3. møte: **07. - 08. september**
Røros

Kirkemøtet velger leder for Samisk kirkeråd to år for gangen.
Nestleder velges av Samisk kirkeråd for to år av gangen.

SKR-015/09 Vedtak:

Samisk kirkeråd velger følgende personer for perioden 2009 – 2010:

1) Valg av nestleder:

Ingrid Jåma ble valgt som nestleder i SKR for perioden 2009 – 2010

2) Valg av SKR/AU for 2009-2010:

Leder: Tore Johnsen
Nestleder: Ingrid Jåma
Medlem: Mareno Mikkelsen